

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΠΟΛΥΖΩΪΔΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ 7^{ος}/2017

ΥΠΟΜΝΗΜΑ (Συνοχία Σελ. 2^η)

ΑΡΙΘ	ΘΕΣΕΙΣ	ΖΩΝΗ	ΡΑΧΗ
23.	^{ΤΟΙ} ΔΟΚΙΜΙΑ	Z5	P1
24.	ΛΟΥΤΣΑ	ZΔ'	P2
25	ΣΕ-ΑΙΩΝΙ	ZΔ'	—

ΤΟΠΟΝΥΜΙΑ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ.

<u>ΘΕΣΕΙΣ:</u>	<u>ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΣΧΟΛΙΑ</u>
ΠΑΛΙΟΥΡΙ (Α)	Νοτιως του χωριου σε αποσταση 100 μ. είναι ο	
ΚΕΙΘΕ ΛΟΥΖΑ Κ ΓΟΥΡΝΑ ΓΕΡΟΣΟΛΙΑ	→ Ο χώρος νότια στη τα ΠΑΛΙΟΥΡΙΑ. (σε αυτή- διαδρομή προς την "δόξα Λούζα", πάνω στη το γήπεδο παδοσφαίρου.	
(τύπος) ΤΣ ΜΑΝΟΛΑΙΝΑΣ ΤΟΥ ΣΠΙΤ.	→ Β.Δ. στα ΠΑΛΙΟΥΡΙΑ ή νοτιως ολη το τα ΛΟΥΚΙΑ.	
ΤΑ ΛΟΥΚΙΑ	→ Νότια του χωριου σε αποσταση περι τα (80) μ. στη το δ. του. Σχολείο.	
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Στο Νότιο άκρο του χωριου (1 ^ο κτήριο κόντρα της αεραίων (Ανατολικά)	
ΓΗΠΕΔΟ	→ Νότιο άκρο του χωριου, εμπροσθα του δημοτικού σχολείου (νότια) ή κόντρα (Ανατολικά της αεραίων)	
ΕΙΚΟΝΙΣΜΑ (ΑΓ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ)	→ Νότια του χωριου ή Ν. του γηπέδου στη απόσταση της αεραίων (β.δ.).	
ΤΣΙΟΥΓΚΡΙ (2) (ΤΣΙΟΥΓΚΡΙ')	→ Νότιως του χωριου (Μ.Δ) σε αποσταση 350 μ. περίπου (άνωθεν = Δυτικά της "Κείθε Λούζα", ή πάνω στη τα κρηνη χωματόδρομο. Θέση βραχώδης. Κατα η αγροφορία εκεί είχε το παραλή- ρη γιό του Ο ΔΟΥΣΕΑΣ ΑΝΔΡΕΤΟΣ.	
(2) ΚΟΥΚΚΙΝΟΒΡΑΧΟΣ	→ Θέση Μ.Δ. του χωριου μας σε αποσταση περι τα 600 μ. (ήτοι 300 μ. νότια στη τα ΤΣΙΟΥΓΚΡΙ ή Δυτικά της αεραίων 150- 200 μ.	
(2) ΜΥΤΙΚΑΣ	→ Θέση 150-200 μ. Δυτικά του ΚΟΥΚΚΙΝΟΒΡΑ- -ΧΟΥ - βραχώδης ή ηκονόφυρος από πουρνάρια, πουρνόρες (δέντρα) ή φλαδιές. (1)	
(2) ΣΙΤ'ΑΙΤΣΑ	→ Θέση παραμένει τα ΜΥΤΙΚΑ	

(2) Δύο θέσεις πάνω την Άνωθεν ευρύνουν άφουρα τα αμφοτέρωθεν ή η Λαζαροφιλία,
(1) φλαδιές = δέντρα από τα πουρνάρια, αειθαλή, με φύλλο μικρό
1,5-2 cm μήκος ή 1cm πλάτος άσπρο πράσινο (φύλλο χωρίς
ασημένια ζύγο βέλγηρο →

ΘΕΣΗ: ΜΑΥΡΗ ΠΟΥΡΝΑΡΑ, Στην κορυφή του βουνού (Βορ. τμήμα
ΜΥΤΙΚΑ - Προβλήματα των ορίων - χαρτογραφική)

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ -

ΣΧΟΛΙΑ

ΘΕΣΗ:

ΠΑΝΑΥΘΡΕΜΜΑ, (ερείμα της Παναγίας) κοιταχόμας από την ΠΑΝΑΓΙΑ

(εξωκκλήσι, Ζωοδόχος Πηγή, στη
δίοση ΑΗ-ΒΑΣΙΛΗ. Συμπεριμένα το
εμπόδιο όπως το μονοπάτι προς την
ΠΑΝΑΓΙΑ είνε το κοιταχόμας
ρεματάκι.

• ΑΗ-ΒΑΣΙΛΗΣ.

→ Β.δ. του χωριού (εξ εσθεία) περί
τα 800-900 μ. είναι ένα υψίπεδο
σχηματισμένο με πανύψηλα δέντρα
βελανιδιάς. υψος περί τα 20 μ,
αιωνόβια. Τηίο μαζωτικό με
1-2 ρυάκια που ενώνεται στο
μάλλον του είνε. Επειθ βρίσκ-
ται το εξωκκλήσι της ΠΑΝΑΓΙΑΣ,
και εορτάζει α/ την παρασκευή
μετά το ΠΑΣΧΑ 3 ε/ ε/ς
8/λεπτερία της Ζωοδόχου Πηγής,
όπου γίνεται η θεία ηρώρηση
4 μετά ΠΑΝΥΓΗΡΙ, με όργανα
χορής, γάβι, φασητόρι το
οποίο συνεχίζονται παιχνά
4 στα κεφενεία του χωριού
ως τα συμπεριμένα της εορ-
τής.

• Το ΤΡΙΟ.

- Σήμερα στη τη δίοση αυτή και
βορριότερα είνε μία απόβαση περί
τα 200-300 μ. βρίσκονται τα
ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΒΟΣΙΤΗ (κράτημα)
είναι είνε ηραία δύναμις του
χωριού, 4 αίνωθεν της δίοση ΑΗ-ΒΑΣΙ-
-ΛΗ. είναι τρεις επιπέδοι, ορθόν-
ηιοι δρόμοι μεσάνυχης του
μαζωτικού

ΤΟ ΒΙΝΤΖΙ

→ Δρόμος κώδελος βω "ΤΡΙΟ" υψικά επάνω
απ' το χωριό (Ν.Δ) και κώδελος βωίν αβ-
βαύο (δύο όμοιο δρόμο προς ΚΑΣΤΕΛΙΑ και
δύο ΛΟΥΚΙΑ, Δρόμος κωδελωμένος
μέ πέρα, πλάτους (3-4) μ. βωίν οηοίο
συνεβοκατέβαιναν και βαγόνια φορτω-
μένα με τον βωρίτη που τον αδειάζα-
νε βω "ΛΟΥΚΙΑ", οη' οηου γινώσκω ή
φορτωγ' τον βωί φορτωγ' αυτοκίνητα
και μεταφέρουν βω λιμάνι και ΙΤΕΑΡ
και φορτωγ' βω ηοία (εξαγωγή βω εξωπει-
κό).

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Στο νότιο άκρο του χωριού, πρώτο κώ-
ριο Ανατολικά της αββαγ'.

ΤΟ ΓΗΠΕΔΟ

→ Στο νότιο άκρο του χωριού Ανατολι-
κά της αββαγ', έητροβέν του δέ-
μοτικού σχολείου (Νοε.)

Τ' ΤΙΡΒΟΛΗ ΤΑ ΠΛΑΤΑ- -ΝΙΑ.

Ήταν (2) μεγάλοι ηγάωνοι (Β.Α) και
1^{ος} συνοικία (γειτονία) η Συμμερι-
μένα κώδελ αηό το βηίλι του ΧΡΗ-
ΜΑΝΤΑΛΟΥ (Ανατολικά ηερί βω (40) μ.
έδαφος ηηικηίνες. βωί κώποιοι αηό
ηη γειτονία ηας οηως ο ηατέρας ηεν
ΧΡΗ. ηολυζοίσηε ΣΟΗΙΑΕ ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΑΘΑ
(κώ φοιηόηηη ηηη ηΑΝΤΕΙΣ), ΣΟΗΙΑΕ ΠΑΝΑΓ.
ΑΠΟ, αηηά η αηό άλλες ηειτωνίες
η.χ. ο ΚΟΤΣΙΜΗΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΕ (ή
ΚΑΡΑΝΤΖΑΝΑΠΟΣΤΟΛΗΕ), είχαν 160 ηε-
δωγεί και δημιουργεί δύο ηηάτω
βω δύο ηηηηεδα, εμώηεν ηη² ≈ 8 ηε-
ριηον. Αηό μήνα ΙΟΥΝΙΟ εω η Σεπτεμ-

- ΒΡΗΤΗ και οι μεσοημέρι πήγαιναν ευαί για ύπνο από
ώρα 1 η.π - 5 η.π. Ο πατέρας μου μαζί
- Ζίβλα υποχρέωση ερένοι ή τον αδελφό μου
ΜΑΚΗ (όταν ζήταγα μικροί εως 4 (15) εως
και πηγαίνουμε μαζί του για ύπνο. Εφο
φυσικά του έσωσα το καλύτερο αλλά πολλές
φορές αφού τον έβαζα στον ύπνο, τον
κοιτανούσα (έφευγα 2-3 ώρες για παιχνί-
-δι ή πριν ζυγνήσει 4-5 η.π ή μπουνα πι-
-σο στη δέφυ μου.)

Όλοι αυταί πριν κοιμηθούν, αρουλή
ώρα, βήχων, διαφωνούν, γελού-
-σαν, αλαμτουρίζανε. Είχαν βρώσει
τις κουβέρτες του (κουβερτούδες) στο χώρο
και κοιμούνταν στον κλειστό αέρα.

Τόποιναε καλά το μέρος αυτό ο αέρας
ενώικρι στο βαρριά. Κάνανε πραγμα-
-τικά "ρομαντζάδες".

Τον ζυγνούσαν, συνέχιζε το κοκαμ-
-πούρι.

Κάποιες φορές κάποιοι πιτσιρικάδες
κάνανε "πλάμα" στα γερύκια π.χ ο
ΚΟΛΙΓΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΠΑΜ. (ή ΚΟΥΚΟΥΓΙΑΣ ή
ΤΟΥΤΟΥΓΙΑΣ, Ο ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΘ. ΚΟΝΤΑΣ (γιός
του Γεράμας ή ΠΑΠΑΝΤΩΝΗΣ και άλλα
παιδιά, πήγαιναν λίγο πιο πάνω ή τους
πύωναν η έραδακια, κωνανε δόρι-
-σο κ.λ. ή γελούσαν. Γι αυταί όμω
όλα πηγώνονταν "συνδρομικά,
όταν κάποια στιγμή ήσαν αφέρητος

Ηταν τα χρόνια περίπου από 1955 -
και 1975-80.

Οι ηλικιωμένοι τότε θα είχαν διάμετρο 50-60 cm.
ήτοι ηλικίας περί τα 30 ετών.

• Θέση Μοτζίο (ΒΡΥ-
ΣΟΥΛΑ)

→ Β.Α. της 1 γειτονιάς κ. Ν.Α. της γειτονιάς
ΖΑΡΛΕΙΚΑ χαμηλότερα απ' το επίπεδο του
χωριού με υψομετρική διαφορά περίπου
(h) = -50 μ. (βάθος). Έτσι η κοινότητα
είχε συλλέξει το ηχοστό νερό και σε ένα
κονόφι και φτιάχνανε μια βρύση.
Κάποια χρόνια επί Δεσποδία του 1950 τη
βρύση τη φτιάχνανε με πέτρα (ζώκος ύ-
ψους 1,5 μ. περίπου και μήκος 2-3 μ.
Μπροστά της φτιάχνανε τριμενζένιες ξε-
μαίνες ύψους 50-60 cm κ. πλάτος (ανοίγμα)
περί τα 40-50 cm. Οι ξεμαίνες διαλύρου-
σαν ως ένα ύψος νερό για πόσιμο
και οικιακών ζώων μας (μυγαρία,
χοιδοσκία, πρόβατα, κατσίκες)
Το περιβάλλον υπερχείλιζε κ. έφραζε προς
το ποταμιάκι δίπλα που φαινόταν απ'
απλή τη θέα.

Το νερό αυτό ήταν καθαρό
(πόσιμο) δροσερό. Από εκεί φημιόμα
της βαρέρας μας, τα βαρέλια
(μπόττες), καρβάνες κ. εο μεροστρί-
ραμα με τα ζώα είναι συνήθως
με υγρασία 45-50%. Για απόθεμα κ.
για δουλειές του σπιτιού (καθαρότητες,
πλύση ρούχων, πότισμα ζώων κ.τ.λ.)

Δεν ήταν δε βρεάνιες οι φορές όπου
είδος νοικοκυράδες να έχουν φορτωτά
τη βαρέρα γεμάτη νερό και να ανηφο-
ρίζουν. Δυστυχώς, τότε η ζωή και
της επί Δεσποδία του 1960 που έφραζε

νερό τρεχούμενο από το βουνό στη Ση Θρύ-
-θυ Ση, ΚΑΡΥΟΠΟΥΛΑΣ, πύλα στη Ση ΑΗ-ΒΑΣΙΛΗ
και από απόσταση 4-5 χλμ με βελγικές.

Τότε για 1^η φορά έγιναν βρύσες μέσα στο
χωριό (1) με κατά χειμερινό.

- Στη θέση αυτή, ΜΟΤΕΙΟ, ζωντανή με
μικρή υδροφόη και ποτίζονται το (1) κατά
μοναδικό περιβάρι του ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΑΜΠ.
ΚΕΔΟΥΝΑ.

Θέση, ΖΑΡΑΕΪΚΑ: Η ανατολική χειμερινή του χωριού κατά
στη το κέντρο. περί τα 150-200 μ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Στο κέντρο-Ανατολικό άκρο του χω-
-ριού ή θόρια στη Ση χειμερινή, ΖΑΡΑΕΪΚΑ,
(συνεχόμενη θέση).

ΚΕΝΤΡΟ

Το παλαιό κέντρο του χωριού όπου υπήρ-
-χαν ως Ση δεκαετία του 1980 (περίπου) και
μεγαζιά (ΠΑΝΤΟΠΟΛΕΙΟ ΑΘΑΝ. ΕΥΘ. ΓΕΩΡΓΙΣ
ή ΜΟΥΡΚΟΥ όπως ήταν το καφετεχνείο του
και το ΚΑΦΕΝΕΙΟ του ΜΑΝΟΥΚΟΥ ΙΩΑΝ-
-ΝΗ ΓΕΩ.

ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΟ

ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ

Στο κέντρο εκεί όπου σήμερα είναι Ση:
ΚΟΙΝΩΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ή Ση του ΜΗΧΑΝΟΣΤΑ-
ΣΙΟ των ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ.

ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΟ

ΑΛΕΝΙ.

→ Θέση εντός του χωριού λίγο πριν από
το βόρειο άκρο (πριν το σπίτι της ΠΕΤΡΟ-ΛΕΝΗΣ.
Ήτο αλφάκι σφρωμένο (καλυπτόμενο) με μέ-
-τρας (ηλάκες) ώστε να μην βγούνει.

ΕΚΟΝΗ απ' το χωμα καδύς ερριφοχυρίζονε τει ζώα
για να αφωνίβουρ το Γιζαρι.

Σήμερα είναι περιβραχμένο οίωτρεδ ο τιν
αδελφών τόνων του Γεο. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΟΥ.

ΜΑΝΟΥΚΕΪΚΑ

Γειτονιά ερò βορριο άκρο (δυνακεί τιν
αδελφών) με επίμα τιν ΜΑΝΟΥΚΑΙΟΝ κ
τίν ΚΟΛΙΓΕΩΝ.

ΚΑΨΕΪΚΑ ή ΡΟΥΛΙΕΪΚΑ

Η πιο ακραία γειτονιά του χω-
ριού κειμένη ερò (Β.Α) άκρο του (Ανα-
τολική τιν κεντρικώ οδού περί τιν (150)μ.
με (3) επίμα: 1/ΚΑΨΗ ΕΥΘΥΜΙΟ ΔΗΜ 2/ΡΟΥΛΙΑ
ΕΥΘΥΜΙΟΥ - 3 3/ΡΟΥΛΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ! ..
Έδοκος επικλινές. Πάνω απ' το επίμα τιν
ΚΑΨΗ υπήρχε αμώνι.

Β// ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ :

*Τ/ ΔΥΤΙΚΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ (ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ)

ΑΗ-ΒΑΣΙΛΗΣ (ερωκκλήγι τιν ΠΑΝΑΓΙΑΣ (ζωοδόχου
πηγής).

ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ
(ΒΟΣΙΤΗ) Επισυνεακεί Μεταλλεία. Απομαρ-
φθείσα έκταση μετ'άλη (εάν Ηρακλει-
-ακός κρατήρας.

ΚΑΡΥΟΠΟΥΛΑ Δυνατώτερα τιν Αη-Βασιλή, έδαφος
επικλινές κ βαροβραχί (βάτος Βερανι-
-δίου. υπήρχε κ μία βρουσούλα αμνί
με λιθοερò νερό. Από ελεεί ζεωνούσε

το πρώτο δίωρο δόσεων του χωριού μας (από τη δεκαετία του 1960).

ΘΕΣΗ ΔΟΝΑΤΕΙ } Ν.Δ. του χωριού μας σε απόσταση
ευθεία περί τα 1000 μ. περίπου περίπου
επάνω στο βουνό (συγκεκριμένα προς ΔΕΣΦ, ΑΥ-ΒΑΣΙΛΗ,

2/ ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ.

(I) ΜΕΡΜΙΡΕΪΚΑ } Ν.Α. του χωριού σε απόσταση 300 μ
ΑΜΠΕΛΙΑ } περίπου. Έδαφος επιπέδο με παλαιά
αμπελιές.

ΠΟΥΡΝΑΡΙ } Γήροφος υψος περί τα 10-15 μ
(ΣΟΦΙΑ ΓΙΑΝΝΗΔΗ) } από χείμα θράμματα. *
Στην άκση αυτού βήνομε το ηλιακό
συνηδύριο μας η προέχουσα τα
δέντρα ή τις καλλιέργειες μας όταν έφτασε
μικροί και τις πηγαίναμε να βοσκί-
-σουν στα χωράφια και στο "Καβάδι" το
Κατεργιωτικό.

ΜΟΥΣΚΛΗΡΟΛΟΓΓΟΣ } Θέση κειμένη (Ν.Α.) του χωριού μας σε
ή "ΣΤΟΥ ΠΑΠΑ ΤΟΝ } απόσταση περί τα 500 μ. Ευθεία
ΤΟΙΧΟ " } πράγια (με Ανατολική προανατολική) υ-
ΒΑΘΙΑΛΑΚΑ " } -πύρχαν αρμελά αμπελιές που υψώ-
Κατέληξε στον "ΠΑΠΑ ΤΟΝ ΤΟΙΧΟ" με απότομο πρανή. ①
ΓΚΟΡΤΣΙΑ (ή ΑΓΟΡΤΣΙΑ) } ήταν ένα γυμείο παραυψωτικό
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ (ΜΟΛΙΣΤΗ) } το δέντρο της "γκορτσίας" επάνω στο
μονοπάτι (στα 100-150 μ. Ανατολικά της δε-
σως ΠΟΥΡΝΑΡΙ (ΣΟΦΙΟΓΙΑΝΝΟΥ).

* Θέση νότια από τα Μερμυρέϊκα αμπελιές περί τα 150-200 μ.
① Προς το υψιπέδιο που ζεινώνει απ' τα Ζορτζίμα, Βορρής
του Νεκροταφείου ΔΗΜΟΣΙΑ "και θωρακί το ποτάμι, ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ, επί δε-
-ση "ΚΑΨΕΥΚΕΣ ΛΟΓΓΕΣ".

ΘΕΣΕΙΣ:

ΦΑΝΑΡΙ

Θέση που βρίσκεται (Β.Α) της θέσης "Λοττες", και σε απόσταση 100 μ. περίπου. Έδαφος επιμυιές

ΜΑΝΤΡΙ ΚΟΜΠΟΛΟΥ

→ ΜΑΝΔΑΛΟΥ

Τα μαντριά αυτά είναι σε αγρούς πε-
-ριφραγμένους για την αεράζια των κοπα-
-δίων από ζώα του δάσους. Και από τις κοπι-
-κούς συνθήκες του χειμώνα παρέχεται προστα-
-σία με τα "καλύβια". Ξύλινα κατασκευασμένα από
κορμούς ψηλών δένδρων υψωμένα με κλαδο-
-τηξήματα και βλαστημένους με "ΣΚΛΗΔΕΣ"^①
ώστε να φεύγουν έξω τα νερά της βροχής.

ΑΓΡΟΙ (ΠΕΡΙΟΧΕΣ) ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΖΩΝΗ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ.

Θέση "ΜΟΤΣΙΟ (ΒΡΥΧΗ)

100 μ. Ανατολικά του Κοινοτικού Γραφείου (όπως ήδη περιγράφηκε), σε βάθος με υψο-
-μετρική διαφορά ως προς την έβραση $h = (-80)$ ως (-100) μ. Βόρρεια της θέσης αυτής
βρίσκου η Ανατολικότερη γειτονία του χωριού
μεταξύ των ΖΑΡΛΕΪΚΑ.

ΚΟΛΙΟΝΑ ΤΣΙΟΥΜΑ (ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ)

είναι η ρακούλα που οδηγεί προς το
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ του χωριού. Έχει δρόμο
τετραπλευρικό έσοο έκει μήκους
περί τα 200 μ. από τα ΖαρλεΪκα και
Ανατολικότερα. Έχει υψομετρική δια-
-φορά περί τα -50 μ. από το επίπεδο
του κεντρικού δρόμου ήτοι $h = +50$ μ.
έναντι της θέσης ΜΟΤΣΙΟ.

ΣΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ υπάρχουν σήμερα
α/οστεοφυλακίο & β/ο ιερών Νουός του
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ που κτίσθηκε με την

① ΣΚΛΗΔΕΣ = Χόρτο καλλιεργμένο. Φέρνει σε ύψος 1,5 μ. & πλέον.
Έχει κλαδωτά βόνα του χωριού & της βροχής και γαλά
βερύεται & μαζεύεται σε χείροβροχα (1 κοίτη κλαδωτά) που σε-
-νέται για να μην βροχηθεί. Κιτάλλο για βλάστη & κλάμα σε
καλύβια ζώων.

Ερπυδία και την επιμέλεια του Σεβαστού
 Ιερέα μας - πατρός ΚΟΝΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ο
 οποίος από σήμερα 10/ΙΟΥΝΙΟΥ/2017 μετέβη
 προς Κύριον, μετ' αλγών υγείας από ώ-
 ρους . . . (ημέρα ΣΑΒΒΑΤΟ). * †

Θέση, ΣΚΟΥΡΑ,
 ή ΣΚΟΥΡΕΪΚΑ.

Περιοχή κειμένη Ανατολικά του Δυρσοεικού
 Σχολείου (30 μ. ανατολικά τέρμα) και ευκρινέως
 σε μία απόσταση 200 μ. περίπου ή σε περί-
 πος 150-200 μ. εάν μία γωνία βάθους
 h = περί τα -50 μ. με 2 μικρές υδρορροές
 που ενώνονται σε μία βαθυρροή (βάθος 4-5 μ.)
 έως τη θέση «Δημοσίου», όπου ενώνεται
 α/με το ρέμα από τη ΜΟΤΣΙΟ ή το ρέμα
 απ' τα Σαρτζίκια - Νευροταφείο.

Κάπου γηρά εκεί που ενώνεται το ρέμα
 απ' τα «ΚΕΔΡΑ» με το άλλο απ' τα ΠΟΛΥΣΟ-
 ΒΕΙΚΑ, είχε ο ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΜΑΝΔΑΛΟΣ
 ΛΟΑ. Ένα ωραίο περιβολάκι.

Θέση, ΔΗΜΟΣΙΑ.

Ανατολικοί της θέσης ΣΚΟΥΡΑ ή ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ
 φθάνει έως το ΜΕΡΜΙΡΕΪΚΑ ΑΜΠΕΛΙΑ ή το
 Αμπέλι του «ΠΑΠΑ-ΘΑΝΑΣΗ». Θέση με κλι-
 -νήσια.

Θέση, ΑΓΓΕΛΗ.

Βορειότερα της θέσης Δημοσίου

1. Θέση, ΚΕΔΡΑ.

Ευκρινέως ΝΑ του ΓΑΓΓΕΛΟΥ, και ωθεν της
 -αββάτων έως τη θέση ΣΚΟΥΡΑ ή έως το (ΝΕΟ) ΜΟΝΑΣΤΗ-
 ΡΙΟΝ ΤΟΥ ΜΑΝΤΑΛΟΣ (ΚΒΙΘΕ ΛΟΥΖΑ) σε ζώνη πλάτους 50 μ.

† *

ΠΑΤΗΡ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΟΣ. Εγεννήθη εις Αποστολιαν ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ
 το έτος 19. και εκοιμήθη σήμερα την 10/6/2017 στο χω-
 ρίο όπου ή ταφή του αύριο. Υπήρξε αγαπητός εις ποίμνιό
 του, σεβαστός, επιτηρικώς εργατής του Υγίεστος, και, φιλοφρό-
 νος Ιερέως. Χωρίς πολλαί και υψηλαί κηρύγματα και πύρ-
 -νους λόγους, αλλά σφιχτόλογος και μαζανουχός, με εθι-
 -στο ευνοητικό περιεχτικό και πρό πάντων ουσιών
 (συνέχεια στην επόμενη σελ.)

Θέση ΜΠΑΛΕΙΚΑ → Βόρρεια της θέσης, Συμβολία

Θέση ΔΡΟΣΑΚΗ → Κείται ανατολικότερα της θέσης ΔΗΜΟΣΙΑ

Θέση ΚΟΣΤΑΚΗ →
η Β.Α της θέσης ΔΡΟΣΑΚΗ περί 150-200 μ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Ανατολικότερα της θέσης αυτής η εως το ποταμό
Αποβελγιάς η εως θέση ΚΑΝΑΠΙΤΣΑ δύο γραμμές κεί
τα τοπωνύμια.

Θέση: ΠΟΥΡΝΑΡΑ → Βρίσκεται Ανατολικά του χωριού σε
απόσταση 100-150 μ. (Β.Α) της Εκκλησίας μας.
Έδαφος κεκλιμένο (ωρίση 40-45%). Στην
νότια πλευρά υπάρχουν 2-3 εκμηδία στην
ερχή και μερικά Ν.Α εντός σε απόσταση
100 μ. — Στην βόρρεια πλευρά όλη η
πλευρά από την ερχή της θέσης και Ανα-
τολικά περί τα 300-400 μ. ήταν κει-
μένη από εκμηδία (400 x 200 μ. = 80.000 μ²
μ² (80 στρέμ.) μέσα στα οποία υπάρχουν
σπυροφόρα δένδρα (μυρτιά, αχλαδιές,
αμυγδαλιές, κορομηλιές, καρυδιές
κ.λ.π. Η πλευρά αυτή καταλαμβάνει την
το ποταμό που :: απ' το
καιό (κακόμερα). Έχει δε πλάτος
περίπου 200 μ. και φθάνει μέχρι το
ΓΕΦΥΡΙ, του ποταμού Αποβελγιάς λίγο
πιο κάτω όπου είναι η συμβολή των
ποταμίων (κακόμερα - Αποβελγιάς).

ΖΩΝΗ 3^η

Αυτή εστίνετα από το βόρρριο άκρο του χω-
-ριού Δυτικά και Ανατολικά βάν ένα γεωμο-
-μέδιο που ξεκινάει απ' τα βουρά μας με
το χωριό (Δυτικά) το ΟΙΝΟΧΕΡΙ.

ΘΕΣΕΙΣ:

ΣΧΟΛΙΑ

και φθάνει έως τη δέση "ΚΥΡΙΑΖΗ", δυτικού
της Ε.Ο. ΛΑΜΙΑΣ - ΑΜΦΙΣΣΑΣ περί τα 200-300 μ.

Η περιοχή της ΖΩΝΗΣ (Γ) είναι η πλέον εύ-
φορη και γόνιμη γη. Στα δυτικά όριά της και
μέχρι το ύψος του χωριού ^{→ (1) → Υπο-ζώνη (Γ1)} και μέχρι τον
εξοχό ποταμό, κακορέμα, καλυπτόταν έως τη
δεκατία 1970-80 από αμπελούς που έφθα-
ναν έως το Γεφύρι του Αποστραίου. Από δε
τη διαστράγγιση του κακορέματος με τον
σηρότο δρόμο Αποστραίου - Λαμίας και
ανατολικότερα, μία μικρότερη ζώνη
ζώνη (Γ2) αριστερά (βόρρεια) της οδού με
μορφολογία λεκανών, δέση "ΣΤΑΜΑΤΕΝΑΣ"
εκταώς" καλλιέργειες, χαμηλά, περίπου
(100 x 50) μ = 5.000 μ² (ήτοι (5) στρεφ. καλλι-
τεται αμύγδα από αμπελούς (χέρσα)

Η ζώνη δε (Γ2) μεταξύ της οδού και του κακο-
ρέματος διαστράγγων περίπου (200 x 50) μ =
= 10.000 μ² (ήτοι περί τα (10) στρεφ. καλλι-
τεται αμύγδα από αμπελούς ή δέντρα
(μυρτιά, Αμυγδαλιά, κερασιά, ελιά, ροδι-
-ες κ.τ.λ. (Από τα 2 ημερίδια έως το Γεφύρι του
Αποστραίου). → (βλέπε παραπομπή στην επόμενη
σελίδα)

ΖΩΝΗ Δ'

Θέση, ΚΥΡΙΑΚΙ,

Βορρως του χωριού, πέραν της χαραδρας του
κακορέματος, είναι η ράχη (χωματόδης
όπως) που ξεκινάει (β.Δ) του χωριού βέ από-
σταση περί τα 1500 μ. και καλύπτεται έως
το ύψος του χωριού όπου καταλήγει
απότομα σε βάθος περίπου h = -100 μ. Από
εκεί αρχίζουν τα αμπελούς της υποζώνης (Γ1)

- (1) έως τα (2) ημερίδια (διαστράγγιση οδού με το κακορέμα)
→ υποζώνη (Γ1) εκταώς περίπου 200 x 200 = 40.000 μ² (ή) 40
στρεφ.
- (2) υποζώνη (Γ2) 10 στρεφ. (3) υποζώνη (Γ3) = (5) στρεφ.

ΘΕΣΕΙΣ:

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ (εκ της προηγούμενης σελίδας):
(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΖΟΝΗΣ Γ'):

ΓΕΦΥΡΙ:

Είναι η Γέφυρα στο ποτάμι Αποστολιάς, Έχει πλάτος (4-5)μ., μήκος περί τα (10)μ. και ύψος (4-5)μ. Έχει κατασκευασθεί τη δεκαετία του 1970 περίπου επί προεδρίας από τη Δ.Τ.Υ.Μ Νομού Φοκίδος. Είναι σύγχρονη κατασκευή από ΜΠΕΤΟΝ-ΑΡΜΕ (με οπλισμό σιδ. Φ = ...). Στο Ανοστολιώ της μέρος σε μικρή απόσταση σχηματίζει λόγω υψομετρικής διαφοράς δύο κοίτες, μικρό χραφικό κατάραϊνη ύψος περί τα (1,5-2)μ ενώ βλ η κοίτη έχει ευκαλύ σε εύρος περί τα 20μ. Το σύνολο των πλάτος της υδρορροής συνιστά δύο γέφυρας είναι (3-4)μ συνολικός της εποχής και ιδιαίτερα συνθηκών. Η κοίτη είναι γεμάτη πέτρας μικρού μεγέθους που έχουν βμλεθεί από το καταρράκτη σε διάφορα σχήματα (π.χ. τροχούς, κροκάλες, πλάκες μικρούτες, πλάκες μεσοίου μεγέθους π.χ (6x. 20x30 cm) σφρα ή μεγαλύτερες, (χρήσιμα για πλαστροφώσεις αυτών κ.λ.

Περνώντας το γέφυρι σε απόσταση περί τα (100)μ. αρχίζει η ανηφόρα της αεράλιου για να ανεβούμε στη θέση „ΜΑΚΡΙΑ ΡΑΧΗ“ που φθάνει βόρρρρα λίγο πιο πάνω στη τη θέση, δεκαροπούλι, όπου ο δημοτικός κοινοτικός δρόμος μας συνδέεται με τον δημοτικό δρόμο ΟΙΤΗΣ-ΠΑΜΙΑΣ

Αμέσως μετά το γέφυρι βγία μας (Ανατολικά) είναι η θέση „ΒΟΥΡΓΑΡΑ“.

ΒΟΥΡΓΑΡΑ
ή ΒΑΜΒΑΚΙΑ.

- Έδαφος επίπεδο και γόνιμο. Γενά κοίτα.

ΘΕΣΕΙΣ:

ΣΧΟΛΙΑ:

καιροὺς νοὶ δέχθηκε προχωρῶσα ἀπ' τὸ ποταμὸν. Κούριοι ἐπέβησαν καὶ βαρβακί ἐπὶ δέσφ' αὐτῶν γ' αὐτὸ καὶ τὴν γέφυραν καὶ, Βαρβακί, ἐπίσφ' ἐπέβησαν καὶ Γεζάρια, Βρώμη, μαλακίτη κ.λ.

Ανατολιώτερα τὸ ἔδαφος εἶναι ἐπίσφ' ομαλὸν ἐν μίᾳ ζώνῃ πλάτους περὶ 100μ. Βόρρεια τὸ ποταμὸν καὶ μήκος (1 1/2 x 1) - ζὴν πορτίαι αὐτῶν Γεζάρια καὶ δέσφ' ΦΑΝΑΡΙ.

ΦΑΝΑΡΙ.

Θέσφ' Βόρρεια τὸ ποταμὸν Αποστολία ἐν οὐδέσφ' αὐτῶν περὶ 300-400μ. Βόρρεια τὸν Αφροδισίου δρόμον (Χωμαζόδρομος) περὶ 150-200μ. ἔδαφος ἐπικλινές. Σπερνόσαν μετ' Γεζάρια, Βρώμη.

Εὐεὶ ἕσαν τὰ Μανδραία γὰρ πρόβατα τὸν ΑΘΑΝ. Αἴθ. ΖΟΛΙΑ καὶ ΧΡΙΣΤΟΔΑΔΙΣ 10 AM, ΜΑΝΔΑΛΟΥ. ①

ΚΕΡΑΜΙΔΙ.

Α.Α τὸν δέσφ' ΦΑΝΑΡΙ καὶ εὐεὶ τὸν Β.Ο ΛΑΜΙΑΣ - ΑΜΦΙΣΣΑΣ. - ἔδαφος καὶ ἐπίπεδο καὶ ἐπικλινές κατὰ τὴν ὁδὸν γὰρ καλλιέργεια γεωργίᾶν.

Πύρε τὴν ονομασία τὸν δόμον τὸν οὐ ὄσαν οἱ γεωργοὶ καλλιερχοῦσαν τὴν γῆν, ἐβρίσσαν κορμακίαι πύρινοι, κεραμίδια. ἴσφ' ὑπῆρχε κάποιος οικισμὸς παλαιότερα (ἠιδανόν καὶ τὴν Ἀρχαίασ "ΔΕΡΙΚΗΣ ΤΕΤΡΑΠΟΛΗΣ", Κούριον αὐτῶν χωρὸν τὸν Ἀρχαίουσ "ΚΥΤΙΝΙΟΥ".

ΖΗΜΙΟΣΗ:

Στὴν περιοχή μας ὑπῆρχον οὐκ Ἀρχαϊοτήτα (4) πόλεις τὸν ΔΕΡΙΕΘΝ (1100 π.χ.) α/τὸ ΚΥΤΙΝΙΟ β/τὸ ΕΡΙΝΕΟΣ (ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ), δ/τὸ ΔΙΟΝ (ΠΕΡΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ καὶ Δυτικῶν καὶ δ/τὸ ΔΡΥΟΠΗ (αὐτὸ ΟΙΝΟΧΟΡΙ)

1. Ο ΧΡΙΣΤ. ΜΑΝΔΑΛΟΣ περὶ τὴν δεκαετία τὸν 1970 ἐβρίσξε τὸ μανδρὶ γὰρ τὴν ζώνην τὸν Νότια τὸν χωρὸν 300μ. (Πίσω καὶ εὐεὶ αὐτῶν "ΚΕΙΘΕ ΛΟΥΖΑ", πέρινον οἰκηκῶν, διαδιρχῶς τὴν ζώνην τὸν εὐεὶ καὶ μετὰ τὸ 2000 - 5 (;)

ΖΩΝΗ Δ'

ΣΧΟΛΙΑ:

ΘΕΣΕΙΣ

Στη Ζώνη Δ' κατατάσσω όλη την περιοχή που κείται βόρρεια του χωριού (ώσ όρίζεται μεταξύ του κοιτασώρυφου άγωνα και της επαρχιακής οδού ΟΙΤΗΣ (ΓΑΡΔΙΚΙ) - ΛΑΜΙΑ.

Σ' αυτήν εντάσσονται

Α/(Β.Δ) του χωριού.

ΡΑΧΗ „ΚΥΡΙΑΚΙ“

→ όπως περιγράφηκε προηγουμένα ήτοι

βόρρεια και δύτικα του χωριού από τα σύνορα των γειτονικών χωριών α/δύτικα του „ΟΙΝΟΧΕΡΙΟΥ“ και „ΑΝΘ ΚΑΝΛΙΑΝΗΣ (αποστάση περί τα (2) χιλ. ή β/β.Δ. των „ΣΚΛΗΘΡΟΥ“

είναι λοφοσειρά (ράχη), χαμηλίνος όγκος 2 χιλ. κοιλώδους από δάκος Βελανιδιάς (ANERCUS COCSIFERA), κέδρων, πουρνυριών κ.λ. Στην δύτικη πλευρά της ράχης πιθανόν υπάρχουν και οι κουμαρίες. Έχει υψομετρική διαφορά στη το όρεμα „ΚΑΚΟΡΕΜΑ“ (100-150) μ. Το ίδιο και στη την πλευρά του ποταμού „Αποδογιά“ h=100-150 μ. Το μήκος της ράχης υπολογίζεται κατά μέσο όρο σε (50 μ.) ενώ με τις πλαγιές προς το ποτάμια υπολογίζεται συνδριμικά σε $+(2 \times 50) = 100$ μ., ήτοι συνολ. μήκους 150 μ. Άρα έχουμε μια δασική ζώνη (κυριακι) = $2000 \times 150 = 300.000$ μ. ≈ 300 στρεφ. δάκος Βελανιδιάς. (N)

ΚΑΚΟ ή

→ Μια ρεματιά σε βάθος (150) μ περί μέτρα

ΚΑΚΟΡΕΜΑ.

ώσ προς το υψόμετρο του χωριού και σε μήκος π. ... χιλ. με πρηνή σχέδι κατασώρυφα

(N) Το δάκος Βελανιδιάς δε που κείται νότια της δέσης ΚΥΡΙΑΚΙ που φέρνει ως τον Αγ. Βασίλη, Αγ. Αθανάσιο υπολογίζεται όπω εμπειρικά (στο περίπου) σε μείζονη $2000 \mu. \times 200 \mu. = 400.000$ μ. ήτοι ≈ 400 στρεφ.

② στην παληόραχη συνθβαίνε Αχρδνκός δρόμος από το 1980-5

και πλάτος ρέματος (χαράδρας) είναι βάση περί τα 20 μ., ενώ στην κορυφή (στο ύψος του χωριού) το πλάτος της χαράδρας είναι 150-200 μ. (στην οφρὺ των πρανών).

ΠΑΛΗΟΡΑΧΗ ②

Β.Α. του δέγματος ΚΥΡΙΑΚΗ κείται η ράχη ΠΑΛΗΟΡΑΧΗ. Εν μέρει δεσποεύει, στο δυτικό τμήμα της, στη βόρεια πλευρά της ως το τέρμα της στο Ανατολικό τμήμα της που φαίνεται κοντά στη δέγμα ΓΕΦΥΡΙ, επί το οποίο έχει υψομετρική διαφορά (ή) περί τα (+100) μ.

Το μήκος της ΠΑΛΗΟΡΑΧΗΣ υπολογίζεται κοίτη με 600 μ. ενώ το πλάτος της δεσποεύει βεβαιότητας 50 μ.

Άρα η εδώ έχουμε μία ζώνη δάσους = (600 x 50) μ = 30.000 μ² ήτοι (30) στρ.

Το νότιο προνέσ της είναι εν μέρει καλλιεργήσιμο με σιτηρά ή αμυγδαλιά.

Βορριότερα κείται η δέγμα ΝΕΡΟΒΟΥΤΑΡ η Β. Ανατολιωότερα η δέγμα ΠΟΥΛΙΚΟΡΕΜΑ.

Από τη δέγμα ΝΕΡΟΒΟΥΤΑΡ (περί τα 400-500 μ.) δυτικά της περιβολιά (ΠΕΤΡΟΝΑ ΠΛΑΤΑΝΟΣ, ΖΕΚΙΝΟΥΒΕ Ο, ΤΣΙΜΕΝΤΑΥΛΑΚΑΣ ①) που μαζεύει στο νερό της δέγματος (στο ΝΕΡΟΒΟΥΤΑ) προς τα

(ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ → ΠΟΥΛΙΚΟΡΕΜΑ)

Περιβολιά, Ανατολιωά. Μία ζωνική εδαφών εύφορου, γόνιμου για περιβολιά με κηπευτικά (ντομάτες, πιπεριές, κολοκύθες, κρεμμύδια, πατάτες, καλαμπόκια, αγγούρια, κολοκύθια, τριξύθια κ.α.)

Η περιοχή αυτή φαίνεται ως τη δέγμα ΖΟΡΜΠΑΡ, η ΚΛΟΥΡ(Ι). Μία ζώνη διεσποεύων μήκος περί τα 200 μ. η πλάτος περίπου (100) μ ήτοι 200 x 100 = 20.000 μ² ήτοι

Περιβολιά συν. έκτασης ≈ 20 στρ.

① Τσιμενταυλακός, μήκος περί τα 800 μ., πλάτος (εσωτ.) 0,40 μ. η γυ = 0,40 x 800 μ².

ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ
ΠΟΥΛΙΚΟΡΕΜΑ

Στο Ανατολικό τμήμα της δέσμης αυτών οπου η ζώνη στενώνει με το ύψος του δάσους (βελανιδιάς) και του ποταμού Αποσταλιά, το πρανές του ποταμού στη βόρρια πλευρά του ύψος κούτσου προς την κοίτη σε μήκος (20-30 μ). Από τα τοιχώματα του πρανούς έτρεχε σε διάφορα σημεία και ύψος του, νεράκι. Νεράκι θυγαυρός! Ιδίως για τους θερμούς μήνες. Αυτό το σημείον έρωσε σε ένα καναλάκι (αυρακι-κι) πάνω στο πρανές, ο κρηστός ευθ. πολυζείσκη και έβουλε ένα μικρό λάκκο (Αμπλα) σε ύψος περί το (1)μ., έβαλε ένα ζύγιο καναλάκι και το λίγο νεράκι έγινε βροσύνα, πηγή δροσιάς. Αη το νερό της δροσισμάδας. Βίαιη πηλί έβρώναμε καθαρά το τραπέζι μας και απολαμβάνουμε με ικανοποίηση το φαγητό μας (η βρέσια ζουμυρή νεομάδα κόκκινη ή ρόζ, τα αγγουράκια, τις νόστιμες σαλάτες μας με νεομάδα, πιπεριά, αγγουράκι, ρίχανη, ελιές, γα-μούρο ή ό,τι άλλο υπήρχε. ΑΥΤΑ ΔΕΝ ΞΕΧΝΙ-ΟΥΝΤΑΙ!

Ανατολιώτερα συναντούμε τις δέσμες

ΚΛΟΥΡ (1)

Στη δέση αυτή πάνω στην καρπη του ποταμού υπήρχε στο τοίχωμα του πρανούς « αμπλας » με κρύο, δροσερό νερό. Ευρί πολλές φορές περνούσαμε τις βαρέρες και τα βαρελάκια μας με νερό! Για το βίτσι.

ΖΟΡΜΠΑ

Στα περιβόλια αυτά φυτεύονε πατάτες, κρεμμύδια, απέρνονε καλαμπόκι, τριζούρη κ.λ. - έδαφος επίπεδο, γόνιμο, ποτισόμενοι απ' τον τριμενταύραμα.

ΘΕΣΕΙΣ.

ΣΧΟΛΙΑ

ΒΟΥΡΓΑΡΑ
ΣΒΑΜΠΑΚΙΑ)

Τμήμα της δέσμης αυτής (το μεγαλύτερο) κείται μέσα στη ζώνη Δ. Κατά τα λοιπά ισχύει ότι έχει αναφερθεί στη ζώνη Γ'. - Ανατολιώτερα βρίσκεται η δέση ΒΑΘΥΡΕΜΑ

ΒΑΘΥΡΕΜΑ

Η δέση αυτή περιλαμβάνει μισή έκταση με εδαφός επίπεδο (ωσαροχώραφα (δυτικά & ανατολικά του κατερχομένου ρέματος (όντως βαθύ με όχθες 4-5 μ. βάθος). Όμως το μέγ επιπέδο τμήμα είχε λίγα χωράγια για επικαλλιέργεια για παραγωγή βακκίνω κυρίως & ρεβυθιών. Σε κάποιον σημείο του ρέματος υπήρχε ένα μικρό πηγάδι όπου ο ΣΟΛΙΟΓΙΑΝΝΟΣ έβαζε περιβολάκι (ντομάτες, πιπεριές κ.λ.) Η πιο νότιμη ντομάτα (χωρίς υπερβολές)!

Ανατολιώτερα, η δέση «ΠΑΛΗΟΛΑΚΑ»

ΠΑΛΗΟΛΑΚΑ

→ Τμήμα της επιπέδου (ως το ποτάμι) & άλλο τμήμα επικαλλινές. Έδαφος καλλιέργιο για σιτάρι & βρώμη. Πιο κάτω (ανατολικά) η δέση

ΛΜΑΚΙΔΑ

ΛΜΑΚΙΔΑ

Έδαφος καλλιέργιο για σιτάρι, βρώμη επίπεδο κ.λ. & επικαλλινές τμήμα.

Ανατολιώτερα σε κάποια απόσταση είναι α/ Βορριότερα η δέση ΑΧΛΑΔΟΡΕΜΑ & β/ Νοτιότερα η δέση ΦΑΝΑΡΙ (στο βόρειο τμήμα της

ΑΧΛΑΔΟΡΕΜΑ

Είναι η βγαινοία δέση της κτηματικής μας περιφέρειας. Βρίσκεται ανάμεσα σε (2) βαθιές ρεματίες. Στη νότια υπάρχει βρύση και με υδροροή και κάποια περιβολάκια κατοίκων του Μπράβου. Έδαφος επικαλλινές, καλλιέργιο για σιτάρι και ρεβυθία.

2^η νόμα ηλιαία της ρεματίας υπάρχει
πυκνό δάσος Βελανιδιάς, κέδρων κ.α. δένδρων.

Στα μέσα της δεκαετίας 1950-60, ενδυμύμεθα
εγώ, μια φοβερή ηυρηκαία ε'αυτή τη δάση, φο-
ρο τρυφίτες. Ανώμη ακούω τον γοερό ήχο της
καμπάνας για τη συναγή των κολλίκων προς να-
-καίβων της βωλίας κ' τον ευνό μου, πιζβιφιας,
με μια ~~μάρκα~~ να βήνω τη γαλα βέξωλο
μέρος. — Απέναντι

Β.Α είναι το «ΜΠΑΛΛΙΩΤΙΚΟ», μέρος όπου
το ζέκαμε. Ευρί καίπον αρχίζει και η σήραγγα
(της Σιδυρ. Γραμμής) του ΜΠΑΛΛΩ μεγάλη με μήκος
χιλιομέτρων, που τελειώνει λίγο πριν τη ΓΕΦΥΡΑ της
ΠΑΠΑΔΗΑΣ.

ΣΗΜ/ΣΗ

Ανώμη βορριότερα των θέσεων που περιγράψαμε
στη ζώνη Δ και βέ ένα άλλο επίπεδο με
υψομετρική διαφορά ($h = +100$ m), ένα υψη-
-πρό που φθάνει ως την άσφαλο (επερχο-
-αυή οδό ΠΑΥΛΙΑΝΗΣ-ΟΙΤΗΣ-ΛΑΜΙΑΣ) περι-
-λαμβάνει ως καίνοθι θέσει με αγρούς
ορμαί και παρόνενα (εβατα) δάση βελαν-
-ιδιάς κ.α. ;

Της περιοχής αυτές η τότε ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
μετα είχε εκμεθώσει σε ζωρφο-κέννο-
-τροφούς από τον ΑΛΜΗΡΟ ΒΟΛΟΥ, οι
οποίοι καλλιεργούσαν τη γη μας με με-
-γάλα ΤΡΑΚΤΕΡ (βόλυας άρρωθας) και
έβοσκον στην περιοχή κ' στα δάση μας
ταί κοπεδία τους. Κάθε χρόνο δό εδι-
-ναν τους ιδιοκλήτες το ενοίκιο σε
είδος (Γιταίρι) ή χρήμα. — Δεν γνωρί-

ζω περισσότερο για την ΣΥΜΒΑΣΗ, αλλά μεταξύ της κοινότητας μας & της γεωργικότητας αυτής. Παρατήρησα όποιον θα ενδιαφερόταν για λεπτομέρειες, βλ. ΑΡΧΕΙΑ, ή τότε „ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ, ΤΩΝ ΔΕ „(Δ.Δ) ΤΩ ΔΗΜΟΥ ΔΕΛΦΩΝ.

Επίσης πρέπει να υφίσταται καλύτερα σχέση μεταξύ της κοινότητας & του „ΡΟΥΛΙΑ ΚΑΤΟΙΚΟ ΜΟΛΙΟΥ ΛΟΚΡΙΔΟΣ, από το έτος . . . για εκμετάλλευση ελλείπων προς κομμιέρειαν έναντι εγγείων μελωόμενες.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ :

ΜΑΚΡΙΑ ΡΑΧΗ

(ΜΑΚΡΥ-ΧΟΡΑΦΙ)

Θέση κειμένη Βόρρεια της δέσμης ΓΕΦΥΡΙ, σε απόσταση 300-400 μ. σε υπερυψωμένο εδαφικό επίπεδο νεκρά (h=(+)100 μ.) που φθάνει 200 μ. νότια της αβράχου αη' ή στάβου. ΔΕΣΤΡΟΠΥΛΙ, - Έδαφος για βιγνιά ελλείον επικλίνας. Είναι μία ράχη με αβράχους ανάμεσα σε θαλάσσιες ρεματιές. (δείτε Βερανιδίας). -

Βόρρεια βρισκείται η δέση „ΔΕΝΤΡΟΠΟΥΛΙ“

ΔΕΝΤΡΟΠΟΥΛΙ.

Είναι ελαφρώς επικλινής έκτασης κατάλληλη για βιγνιά. Βόρρεια φθάνει ως την επαρχιακή οδό ΟΙΤΗΣ-ΛΑΜΙΑΣ. Οι ρεματιές που είναι Ανομο-γλυκά μακροπύοντα από άβρατα δάση βιγνιά-νιδιάς-κέρων.

Το μονοπάτι που υπήρχε παλαιά από το Γεφύρι ως εδώ, από το 1980 περίπου έγινε κοινοτικός δρόμος (Ασφαλτός) προς ΛΑΜΙΑ.

Στο σημείο αυτό διασταύρωσης είχε βρεθεί το Λεωφορείο (ΚΤΕΛ ΛΑΜΙΑΣ). Θα ευρεί ηχηθώμεν

με τα πόδια ή με γαϊδουράκι όταν είχαν αποβκευδ

Στο βυθίο ενώ της διασταύρωσης, περίπου το 1970-5, ο πατέρας μου ΧΡΗΣΤΟΣ ΕΥΘ. ΠΟΛΥΖΟΪΔΗΣ έβγαζε ένα, ΕΙΚΟΝΟΣΤΑΣΙ, των ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ είναι γιδυρένιο, ύψος περί το (1,5)μ. Φέρει δείγμα με τζάφι (0,50x0,40x0,30) όπου φυλάσσεται ή ει-
κόνα μαζί το κανυράκι. Στην μπροστινή όψη του (Ανατολική) γέφυρα επί λαμαρίνα βαμμένη με μπλε ανοιχτό χρώμα, είχε γραφτεί το εβγ ΤΕΤΡΑΓΟΝΟ.

ΔΙΑΒΑΤΗ ΕΣΥ, ΟΤΑΝ ΠΕΡΝΑΣ
ΑΝ ΤΥΧΕΙ ΚΑΙ ΒΙΝΑΙ ΔΕΙΛΥ
ΣΤΑΜΑΤΑ ΣΕ ΠΑΡΑΚΑΛΩ
ΚΙ ΑΝΑΨΕ ΤΟ ΚΑΝΤΗΛΙ.

Αυτό σήμερα μαζίποιος το έβγαζε μαζί έγρα-
ψε ... αρεσ ...

Ανατολικότερα είναι ή δέση, ΜΝΗΜΑΤΑ.

①

ΜΝΗΜΑΤΑ ή
ΜΝΗΜΑΤΑ.

Παρατηρώ και νότια επί επαρχιακή οδού
Τμήμα εδάφους είναι επίπεδο. Το νοτιότερο
τμήμα είναι επικλινές - Οι αγροί σπέρνουν και
με βιτριά

① (Μ.Δ) των βλαβών υπάρχουν πέτρες επιθανό μνήμει.

ΑΙΡΗ.

ΘΕΣΕΙΣ

ΣΧΟΛΙΑ.

23 Τα „ΔΟΚΙΜΙΑ

θέση κείμενη (N.A) της θέσης „ΔΕΝΤΡΟΠΟΥΛΙ, και Β.Α της θέσης „ΜΑΚΡΥ ΧΩΡΑΦΙ, (P.) 100-200μ Βορικός (Πλάδι ζώνη). Σταροχώραφα. 2η ζώνη Ζ5. - Ράχη P1.

Τη δεκαετία 1950-60 στη θέση αυτή που είχε το δέντρο ηθούβιες βοσκές πήγαιναν πολλές φορές πολλές κοριτσών από απόγευμα δένανε τα ζώα νοι βοσκύβουτ ως το αήλο πρωί και καίτοις φορές ζυγυχούσαν εκεί.

24

ή ΛΟΥΤΣΑ.

2η ζώνη (Z2), ράχη (P2). Ανατολική της θέσης „ΜΑΚΡΥ-ΧΩΡΑΦΙ περί τα (200μ). Μεσογαιική χαράδρα δασώδης με βελανιδιές κ.γ. δένδρα. 60 βόιδος 70-100μ. (υψομετρική διαφορά). Είναι ή 2η αριθ. 2 ράχη (Ανατολική).

25 ΣΕ-ΑΛΟΝΙ

θέση κείμενη μεταξύ των θέσεων „ΠΜΑΚΙΔΑΣ, και „ΠΑΛΗΟΛΑΚΑΣ, - Έδαφος βρεγμένη ομοιο, καταιάκτο για καλλιέργεια βιηρών. 2η ζώνη (Z2).

Ο Συντάκτης 6^{ος}/2017.

(Signature)

ΠΡΟΧΕΙΡΟ ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ ΤΟΠΟΝΥΜΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΑΣ

Για την κατανομή της τοπογραφικής απεικόνισης της περιοχής του χωριού μας, της γεωγραφικής αποτύπωσής και της μερσοτομίας του εδάφους του, έγινε από πλευράς μου, «όπως εμπειρικώς», η προπαιδεία:

α/ Σύνταξη ενός προχείρου ΣΚΑΡΙΦΗΜΑΤΟΣ, που παρουσιάζει την απεικόνιση της κυματικής μας περιφέρειας ευρισμένης από ορίων/νότια με την περιοχή ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΝ (όρια: ΜΑΡΤΑΖΙ-ΡΕΜΑ ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΣ έως ΚΑΦΕΪΚΕΣ ΛΟΓΓΕΣ, ρέμα Νότια της θέσης ΜΟΥΣΚΛΙΡΟΛΟΓΓΟΣ - ΤΟΙΧΟ ΠΑΠΑ, ΛΙΒΑΔΙ ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΤΙΚΟ, ΚΟΚΚΙΝΟΒΡΑΧΟΣ ΜΥΤΗΚΑΣ. β/ Βόρρεια:

α. Με την κεντρ. περιφέρεια ΣΚΗΘΟΥ (ΣΚΛΗΘΙΡΙΩΣΚΟΣ) β/ κεντρ. περιφέρεια Δ.Δ. ΟΙΤΗΣ (ΓΑΡΔΙΚΙ → ΓΑΡΔΙΚΙΩΣΚΟΥ κ/γ/ με την κεντρ. περίσ. (Β.Α) ΜΠΡΑΛΛΟΥ.

Όρια: Ράχη ΣΚΛΗΘΙΡΙΟΤΚΟΥ, ΓΑΡΔΙΚΙΩΣΚΟΥ (Βόρρεια οπή της περιβόλια μας της θέσης ΜΥΛΟΣ ή ΠΟΛΙΚΟΡΕΜΑ) κ/ επαρχιακή οδός (άσφαλτος) ΠΑΥΛΙΑΝΗΣ - ΛΑΜΙΑΣ (έως κ/ της θέσης ΜΝΗΜΑΤΑ κ/ της υψίπεδα ΔΟΚΙΜΙΑ κ/ Ανατολιώτερα έως της θέσης ΑΧΛΑΔΟΡΕΜΑ.

γ/ Δυτικά: με όρια της ~~Β~~ Βόρας κοινοτικής, ΑΝΟ-ΚΑΝΤΙΑΝΗΣ (νύν ΟΙΝΟΧΩΡΙΟΥ) κ/ δυτικά της θέσης, ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, δυτικά πέραν του ορεινού δρόμου προς ΟΙΝΟΧΩΡΙ πέραν της θέσης ΔΟΝΑΤΙ - ΚΑΡΥΟΠΟΥΛΑΣ έως Ράχη ΚΥΡΙΑΚΙΣ ΚΑΙ ΣΚΛΗΘΙΡΙΩΣΚΟΥ κ/.

δ/ Ανατολιώτα: με διοικητικά όρια Σ.Σ. ΜΠΡΑΛΛΟΥ κ/ χωριού ΑΝΟ-ΜΠΡΑΛΛΟΥ. έως της θέσης, ΚΕΡΑΜΙΔΙ, ΦΑΝΑΡΙ, ΑΧΛΑΔΟΡΕΜΑ κ/ δυτικά.

Η προπαιδεία μου αφορά την καταγραφή και διαίεση των χρησιμοποιηθέντων, τοπωνυμίων, θέσεων επί μέρους της κυματικής μας περιφέρειας ή/τά να γνωρίζουν οι επόμενοι κ/ β/ κ/ διασώσει των από περιηλώσεις δικών (ποιός

ξέρει;) γνωστικούς μεταβολές, αηώνας της τοπογραφικής
εικόνας του σήμερα (π.χ. συνέγεια ψυχόν τεχνικών έργων
που ηιδανόν ν' αλλήλων και υβριζόμενα δεδομένα)
και αναφέρονται υηοδευτικά κ μόνο, σε δύο περιπ-
-λώσει π.χ

1/ Αλλαγή μορφολογίας λόγω αυτοκαθύψησης εδά-
-φους από και μεταφρεία (ε παραμόρφωση του το-
-πίου - δημιουργία, γενικών) - κρατήρος, σε έκταση
εματωντάων μέτρα - χ.μ.

⇒ διαφοροποίηση του οικολογικού περιβάλλοντος
(σε χλωρίδα κ πανίδα) π.χ. Η αποκατάσταση εδάφους
των Αγ-ΒΑΣΙΛΗ κ Βορ. είχε ως συνέγεια α/ζών εδαφεί-
-νισα του Ελατοδάσους σε Βόρεια-δυτική ηαγία του
βουνού (Νότια και κοινομαίω) δηάνω σε το χω-
-ριό κ ε/τήν εξαερίνισα του ηέρωδους όγκου
που ήταν το βτέκι της ηέρδικας, το βεβίρηο και
αερίων της ηεριοκίς (ΑΞΗΡΟΠΑΡΙΑ), κ.λ. κ

2/ Αλλαγή λόγω τεχνικών έργων σε Ανατολική όρι-
μας π.χ.

Παλαιότερα είχε ομιουθεει (δεν γνωρίζω αν α-
-ληθεύει ή ψυχόν επαληθεύσει στο μέλλον) ότι θα κα-
-τασκευάζετο μεγάλο φράγμα σε Ανατολική ό-
-ρια μας σε βάση της ηεμαίνης της ηεριοκίς μας
προς τον ε.ε. ηηράλλον (μάηου) με σκοπό τη δημιουργία
μεγάλου υδρο-δεξαμενής που θα ήτο προς όφελος
ηεριοκίς και (Ανατολική) από εμπεί. Αν ηιδανόν
το έργο ίσως ήτο χρήσιμο, ηηνωτέρα, ηιδανόν για
εμπεί και είχε και κάποιες συνέγεις βεβαιές κ.λ. (δεν
ηηαίνω σε ηοηική της κριτικής αυδή, διότι δεν είναι
στόχος μου την εναχόηησή μου αυδή). Αηώς δέλω
και ηώ ότι θα κανόσαν ένα ωραίο τοπίο, ιδιό-
-μορφο, μοναδικό με τις πόες εναηηαγεί του σε

αγγυλιένδεντα τοπία (Αχροί, καρπότοποι, επιπέδα, πλαγιές, δασύφυτες, δαμνώδεις, ρυάκια, νεροσυρμές, χαράδρες, ρεματιές (χωρίς νερά, με γρανή υάδα) βαθιά ρυγμές, ενώ εδάφους, χωμαίνοι όγκοι, λοσιμοί (χύδαροι ύψους 20-50 cm ή λοσοειρές, ραχίτες, ράχες, βελύχες π.χ. στα ποτάμια-ρέματα), νηπέδα και ανέμοδαρμένα τοπία με ηλούσια χλωρίδα ή πανίδα (X)

Όλα αυτά ευτυχώς υπάρχουν ακόμη και σήμερα. (συναξέρομα στο τοπίο. Με την διάταξη δε των Αφροίμων χωματόδρομων διασχίζει μανείς όλη την περιοχή άνετα ίσως και με αυτοκίνητα αγροτικά - Υπάρχουν πολύ ευχάριστες διαδρομές για αξιοποίηση π.χ.

α/ Από το χωριό στα 2 ηγυαίδια ή στο το γεγύρι του "Αποστολίου".

β/ Από το γεγύρι προς τα περιβάγια στο ηολικορεμα (μυλο)

γ/ " " προς το 2.2. Μηράϊου (διαδρομή δίπλα στο ποτάμι, δίπλα στα ηαυαίρια.)

δ/ Από το χωριό, ΒΡΑΙΑΛΑΚΑ, ΚΑΦΕΙΚΕΣ ΛΟΓΓΕΣ - 2.2. ΜΠΡΑΛ - 10Υ. - Ζαϊάη γδίν ΚΑΝΑΠΙΤΣΑ, ΓΑΥΙΟ ΣΟΡΙΑ ΑΘ.

ε. Από το χωριό - ΔΗΜΟΣΙΑ, ΚΟΣΤΑΚΗ, ΚΑΝΑΠΙΤΣΑ.

στ/ " " - ΠΟΥΡΝΑΡΑ, ΤΖΙΝΕΪΚΑ ΑΜΠΕΛΙΑ, ΣΤΑΡΤΑ ΚΑΝΑΠΙΤΣΑ.

ζ/ Από το χωριό - ηαλιόραχη, περιβάγια

η/ " " - Κοσώρεμα - Κυριάκι

θ/ " " ηαλιόραχια προς ΚΑΡΥΟΠΥΛΑ

ι/ " " προς ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ

κ/ " " προς ΠΑΝΑΠΙΤΣΑ, ΑΗ-ΒΑΣΙΛΗ.

1. Χλωρίδα: Στο Βοημο: Βελανιδιές, ηουρνάια, ηουρνάρες, ηαυαίρια, ηραβος, έλατο, κέδρος, κουμαριές, μέγχορ κ.η.

Στην Κοιλάδα (Βελανιδιές, ηουρνάια, κέδρα, μέγχορ, QUERCUS, PRINUS, UNLPERUS (ανέχεια στίβου)

ΣΤΙΣ ΡΕΜΑΤΙΕΣ : Πρωτεύοντα μικρά-μεγάλα (υ αινούβια
π.χ. ηράτωνα πετονα σό που μορμα, σό σούρο του
κομητοου (ΑΘ. Α. ΣΟΛΙΑ) κ.λ. - Έναλλαξ τοπίου μέσα σό
αλλοτινός μαθητήριος (Αμπελώνες, γένια, κωπρίγια
εργός, μηλιά, αχλάδι, μορτζιά κ.λ.

II/ Στόν πανίδα

Ηδύ έχουν εξαφανισθεί κάποια είδη από τα ενδυμύντα
άλλοτε σόν περιοχή μας. π.χ.

- Στόν κορυφή του βουνού μας γάνω αή το "ΤΡΙΟ", σό
ΤΖΟΥΓΚΡΙ, κ.λ. υπήρχαν πέρδικες.

- Στόν Μαύρη πουρνάρα, σό "ΣΠΗΛΙΤΣΑ", σό ΜΥΤΗΚΑ, σόν
ΑΥ-ΒΑΒΙΛΗ βρέπαμε τους αέτους "ΑΣΠΡΟΠΑΡΙΑ", και
Γεράκια.

- Στόν κοιλάδα υπήρχαν συριοπερίστερα, τριμύνια.

- Πάντου έβρετες:

Τά χειρόνια δίν ανοίξη (κάνανε φωτός σό επι-
-τία μας καίτω αή και παγωόνια)

- Τά "Ασπρο-κόγια", γάνω σό καμότερες,

- Τόν "Κρασοπούλο", ηουλακι 10-12 εκατ. και μέ δίν
συράου εώ 15-17 εκατ. Χρώμα κίτρινο με μύριζο
-μαύρα φτερά, σούρα. Εξαφανισθέν μέρα δίν ανοίξη
εώ και καλοκαίρι. Είχε ένα υπέροχο κεφαλόγυμα.

- Στίς κοίτες καμάτινες όχδες δίν χειμάρων σι
"ΒΟΥΡΓΑΡΕΣ", έμπαον τίς φωτός σου σέ βόδο εώ
και (1) η. κ.α. η.

Όχι η εργασία έγινε.

α) Με συλλογή πληροφοριών για τις θέσεις και τις ονομασίες των.

β) Όπου αναφέρονται σε «Αριθμητικά δεδομένα»,
⇒ αυτά είναι όρια και οι χονδρικοί εκτιμήσεις
μεν και οι υπολογισμοί που πρόκειται,
μή βασίζονται σε ακριβείς μετρήσεις.

Για το λόγο αυτό επί ηρώτων έχω κάνει
(η αυτό είναι βέβαια), ζυνά την επικοινωνία σας
καθότι δεν μπορεί να είναι κανείς μετρή-
-σει ακριβώς με το μέγεθος και καθ' υπολογισ-
-μών - δεν πήρα την μέγιστη ώστε να έχω
ακριβή στοιχεία. Για να είμαι ειλικρινής
και θέλω ίσως δωροδοκία και έσοδα ...
... , αλλά ευγνωμοσύνη.

γ)

Από ηρώτων μου έγινε επίσης μία επιτηρητική κα-
-ταγραφή για να ισχύσει ως βάση δεδομένων,

δ) Όπου αναφέρονται σε όρια της περιοχής μας
με όμορες κοινότητες, προς Θεού! Δεν καθο-
-ρίζω όρια αλλά χονδρικά δίνω την εντύπω-
-ση των μεγέθους της κοινότητας μας περιφέρει-
-ας, τα όρια καθορίζονται από υπηρεσίες της Νομαρχίας.

Βασικά στοιχεία για τέτοιες πληροφορίες (για όποια
ήθελε ακολουθεί μελλοντικά), ίσως διαδέχεται οι
διαφορές υπηρεσίες του Δήμου (ΝΟΜΑΡΧΙΑ:

- Δ/ση Έσδ. της ΝΟ. Φοκίδας
- Στατιστική υπηρεσία "
- Χαρτογραφική υπηρεσία (Εφορεία)
- Διεύθυνση (Χαρτική χαρτογράφηση) - Υπ. Γεωργίες
- Δ/ση Τεχν. Υπηρεσιών Ν. Φοκίδας

Ακριβή επικοινωνία ελάτε σε «ΑΕΡΟ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ»